Не пакідайце ж мовы нашай беларускай, каб не ўмёрлі!
ФРАНЦІШАК БАГУШЭВІЧ

НАША СЛОВА

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 46 (937) 18 ЛІСТАПАДА 2009 г.

Івацэвічы: ушанавана памяць Рамана Скірмунта

У Івацэвічах на Дзяды ў грэка-каталіцкай парафіі абраза Маці Божай Жыровіцкай усталявалі мемарыяльную шыльду ў гонар беларускага грамадскага дзеяча і палітыка Рамана Скірмунта.

Ва ўрачыстасці асвячэння мемарыяльнай шыльды бралі ўдзел святары грэка-каталіцкай царквы з Івацэвічаў і Гародні.

Усталяваць шыльду блізка да месца смерці і пахавання Рамана Скірмунта — гэта была ініцыятыва сяброў Інстытута гістарычных даследаванняў ЕГУ. Фундатарамі сталі вядомыя гісторыкі Захар Шыбека, Алесь Смалянчук, Сяргей Харэўскі, Сяргей Токць, Алесь Краўцэвіч, Алесь Белы, Зміцер Салаш, Генадзь Сагановіч, Андрэй Кіштымаў ды іншыя.

Аўтар шыльды — гарадзенскі скульптар Уладзімір Панцялееў. На шыльдзе напісана: “Раман Скірмунт (1868-1939) — патрыёт Беларуска-Літоўскага краю, кіраўнік ураду БНР (1918)”.

Рамана Скірмунта застрэлілі 70 гадоў таму ў вёсцы Парэчча на Піншчыне на загад савецкага камісара.

Раман Скірмунт быў прадстаўніком слаўнага ліцьвінскага роду, актыўным хрысціянінам і ўнёс у палітыку пераломнага часу пачатку 20-га стагоддзя прыклад хрысціянскай маралі. Ён стаў на бок незалежнай беларускай дзяржавы - Беларускай Народнай Рэспублікі, падаўшы прыклад заможным людзям Бацькаўшыны. Раман Скірмунт ачоліў правую плынь у беларускім нацыянальным руху, пераварыўшы сам гэты рух у агульнанацыянальны

Адкрыта мемарыяльная шыльда ў гонар філолага Фёдара Янкоўскага

13 лістапада ў Менску па вул. Янкоўскага, 5, адкрылася мемарыяльная дошка вядомаму беларускаму вучонаму, доктару філалагічных навук, прафесару, заслужанаму дзеячу БССР, пісьменніку **Фёдару Міхайлавічу Янкоўскаму**.

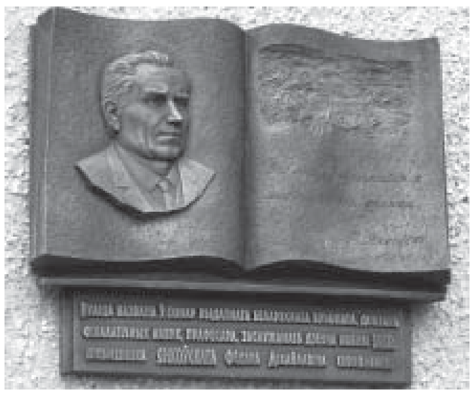

Ва ўрачыстай цырымоніі бралі ўдзел прадстаўнікі гарадской і раённай адміністрацый, дачка вучонага Ірына Янкоўская, святар праваслаўнага храма святога архангела Міхаіла айцец Аляксандр.

ЯНКОЎСКІ *Фёдар Міхайлавіч (21.9. 1918, в. Клетнае Глускага р-на Магілёўскай вобл. — 13.11.1989), бел. мовазнавец, пісьменнік;*

заснавальнік бел. фразеалогіі. Засл. дз. нав. Беларусі (1972). Д-р філал. н. (1970), праф. (1971). Скончыў Гарадзенскі пед. ін-т (1948). Працаваў настаўнікам. З 1953 у Менскім пед. ін-це (у 1956—82 заг. кафедры). Даследаваў фанетыку, арфаэпію, лексіку, фразеалогію, граматыку бел. нар. і літ. мовы, яе гісторыю: «Дыялектны слоўнік» (вып. 1—3, 1959—70), «Беларускае літаратурнае вымаўленне» (1960), «Беларуская фразеалогія» (1981), «Гістарычная граматыка беларускай мовы» (1983) і інш. Упершыню ў бел. мовазнаўстве раскрыў сутнасць перакладу фразеалагізмаў (немагчымасць даслоўнага перакладу, неабходнасць падбору адпаведнікаў у мове перакладу). Складальнік зборнікаў крылатых слоў і афарызмаў, прыказак і прымавак, параўнанняў, многіх фразеалагічных і тлумачальных слоўнікаў.

У савецкі час быў для беларусаў адным з сімвалаў змагання за беларускую мову Яго творы фармавалі беларускі светапогляд ў 70-80-я гады. Паспеў стаць адным з заснавальнікаў ТБМ. Памёр з надзеяй, што беларусы прадоўжаць яго справу і не папусцяць на здзек сваю родную мову.

140 гадоў з дня нараджэння Казіміра Стаброўскага

СТАБРОЎСКІ Казімір (21.11.1869, б. маёнтак Крупляны, Карэліцкі р-н Гарадзенскай вобл. — 8.6.1929), жывапісец, педагог. Творчасць звязана з маст. жыццём Беларусі, Польшчы, Расіі. Вучыўся ў Пецярбургскай АМ (1887—94), акадэміі Жуліяна ў Парыжы. Пасля 1894 жыў і працаваў на Гарадзеншчыне. Удзельнічаў у маст. выставах у Пецярбургу, Парыжы, Мюнхене, Венецыі. З 1902 чл. Т-ва польскіх мастакоў «Штука» і Т-ва падтрымкі прыгожых мастацтваў. Заснавальнік і кіраўнік (1904—09) Школы прыгожых мастацтваў у Варшаве. У 1922 заснаваў аб’яднанне мастакоў «Sursum Corda». Ствараў кампазіцыі фантастычна-сімвалічнага характару, пейзажы, партрэты ў стылі мадэрн. Сярод работ: «Магамет у пустыні» (1894), «Цішыня ў вёсцы» (паміж 1894—1900), серыя з 11 карцін «Шэсце навальніцы», «Белая ноч у Петраградзе каля раз’езда», «Змярканне ў Лазенкаўскім парку ў Варшаве», «Белыя ночы», партрэты С. Дамброўскага, Ф. Радашэўскага, Л. Рытлінскай, В. Семяшковай і інш.

ISSN 2073-7033

Паважаныя сябры!

Канферэнцыя Менскай абласной арганізацыі ТБМ адбудзецца 29 лістапада 2009 г. у сядзібе па вул. Румянцава, 13.
Абмяркуем планы і вынікі нашай працы.
Запрашаюцца сябры Рады, рэвізійнай камісіі, дэлегаты арганізацый і суполак.
Пачатак а 13 гадзіне.